Asianro. 294/04.04.06.02/2014

Riistanhoitoyhdistykset

Viite: Riistahallintolain (158/2011) 2 §:n 1 momentin 4 kohta

OHJE AMPUMAKOKEIDEN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisältö

1. AMPUMAKOKEEN PERUSTEET ... 2
2. AMPUMAKOKEEN VASTAANOTTAJIEN ESITTÄMINEN, NIMITTÄMINEN JA NIMITYKSEN PERUUTTAMINEN ... 2
3. AMPUMAKOKEEN JÄRJESTÄMINEN JA AMPUMAKOKEESTA ILMOITTAMINEN ... 4
4. AMPUMAKOKEEN SUORITTAMISPAIKKA ... 5
5. MAALIKUVIOT ... 5
6. AMPUMAKOKEEN SÄHKÖINEN VASTAANOTTAMINEN ... 6
7. AMPUMAKOKEEN VASTAANOTTAJAT ... 7
8. AMPUMAKOKEESSA VAADITTAVAT ASIAKIRJAT ... 8
9. AMPUMAKOKEEN SUORITTAMINEN ... 9
10. AMPUMA-ASENTO JA TUEN KÄYTTÖ ... 10
11. ASEET JA PATRUUNAT SEKÄ JOUSET JA NUOLET ... 11
12. HYVÄKSYTTY/HYLÄTTY AMPUMAKOE JA OSUMIEN NÄYTTÖ ... 12
13. AMPUMAKOETODISTUS ... 14
14. AMPUMAKOKEEN VASTAVUOROINEN TUNNUSTAMINEN ... 14
15. AMPUMAKOEMAKSU ... 14
16. AMPUMAKOEPÖYTÄKIRJA ... 15
17. TURVALLISUUS- JA JÄRJESTYSMÄÄRÄYKSET ... 16
18. MUUT ERITYISOHJEET ... 16
19. OIKAISUVAATIMUS JA KIRJALLINEN PÄÄTÖS ... 17
20. TILINPITO, PALKKIOT JA ASIAKIRJOJEN ARKISTOINTI ... 17
21. LISÄTIEDOT ... 18

1. AMPUMAKOKEEN PERUSTEET

Riistahallintolain (158/2011) 14 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan riistanhoitoyhdistyksen julkisena hallintotehtävänä on metsästyslaissa tarkoitettujen ampumakokeiden järjestäminen.

Ampumakokeella tarkoitetaan metsästyslain (615/1993) 21 §:ssä säädettyä ampumakoetta sellaisena kuin se on laissa 504/2017 ja sen nojalla annetussa maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa ampumakokeesta (517/2017). Asetuksessa säädetään ampumakokeen sisällöstä ja suorittamistavasta, ampumakokeen hyväksymisen edellytyksistä sekä ampumakokeen suorittamispaikkaa ja ampumakokeessa käytettäviä ampuma-aseita ja patruunoita sekä jousia ja nuolia koskevista vaatimuksista.

Ampumakokeen tarkoituksena on osoittaa, että ampuja pystyy itselleen tutulla aseella rauhallisiin ja harkittuihin laukauksiin sekä osumaan tarkasti maalikuvion osuma-alueelle.

Ohje:
Riistanhoitoyhdistyksen lakisääteisenä tehtävänä on ampumakokeiden järjestäminen.

2. AMPUMAKOKEEN VASTAANOTTAJIEN ESITTÄMINEN, NIMITTÄMINEN JA NIMITYKSEN PERUUTTAMINEN

Riistanhallintolain 20 §:n 1 momentin mukaan riistanhoitoyhdistyksellä voi olla ampumakokeen vastaanottajia.

Riistahallinnosta annetun valtioneuvoston asetuksen (171/2011) 10 §:n mukaan riistanhoitoyhdistyksen hallituksen tehtävänä on esittää Suomen riistakeskukselle nimitettäväksi ampumakokeen vastaanottajat. Suomen riistakeskus nimittää ampumakokeen vastaanottajat riistahallintolain 2 §:n 1 momentin 3 kohdan valtuutuksella.

Riistahallintolain 20 §:n 2 momentin mukaan riistanhoitoyhdistyksen ampumakokeen vastaanottajaksi voidaan nimittää henkilö, joka 1) on täyttänyt 18 vuotta, 2) on täysivaltainen ja 3) tunnetaan rehelliseksi ja luotettavaksi ja on henkilökohtaisilta ominaisuuksiltaan tehtävään sopiva.

Riistahallintolain 21 §:n mukaan riistanhoitoyhdistyksen ampumakokeen vastaanottajaksi voidaan nimittää henkilö, joka on 1) hyväksytysti suorittanut Suomen riistakeskuksen järjestämän kyseisen tehtävän vaatiman koulutuksen tai 2) hyväksytysti suorittanut aikaisintaan kuusi kuukautta ennen uuden nimityksen hakemista Suomen riistakeskuksen järjestämän kyseisen tehtävän vaatiman kertauskoulutuksen, jos nimittämistä hakeva on jo aikaisemmin nimitetty vastaavaan tehtävään 1 kohdan perusteella.

Riistahallintolain 22 §:n mukaan riistanhoitoyhdistyksen ampumakokeen vastaanottajaksi voidaan nimittää enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Suomen riistakeskuksella ei ole lainsäädäntöön perustuvaa toimivaltaa peruuttaa nimitystä.

Ohje:
Riistanhoitoyhdistys ratkaisee itsenäisesti sen, keitä se esittää ampumakokeen vastaanottajiksi. Nimitettäväksi esitettävien henkilöiden tulee täyttää riistahallintolain 20 §:n 2 momentin mukaiset kelpoisuusvaatimukset. 18 vuoden ikää ja täysivaltaisuutta pidetään ehdottomana edellytyksenä riistanhoitoyhdistyksen tehtävien hoitamiselle vastuukysymysten vuoksi. Henkilön rehellisyyttä ja luotettavuutta arvioidaan lähinnä sillä perusteella, että onko häntä epäilty taikka tuomittu rikoksista tai onko hän elämäntavoiltaan sopiva tehtäviin. Erityisen raskauttavana pidetään metsästykseen liittyviä rikoksia, rikkomuksia, määrättyä metsästyskieltoa tai päihteiden käyttöä.

Lisäksi nimitettäväksi esitettävien henkilöiden tulee täyttää riistahallintolain 21 §:n mukaiset erityiset koulutusvaatimukset. Jos nimitettäväksi esitettävällä henkilöllä ei ole voimassa olevaa ampumakokeen vastaanottajan nimitystä missään riistanhoitoyhdistyksessä, tulee hänen suorittaa Suomen riistakeskuksen järjestämä kyseisen tehtävän vaatima koulutus. Ajallisena vaatimuksena on, että koulutus on suoritettu aikaisintaan kuusi kuukautta ennen esityksen tekemistä.

Ampumakokeen vastaanottaja voi toimia usean riistanhoitoyhdistyksen toimihenkilönä, jos kukin riistanhoitoyhdistys on esittänyt hänet tehtävään ja Suomen riistakeskus on tehnyt nimityksen. Vaatimus kuuden kuukauden enimmäisajasta koulutuksen suorittamisesta ei koske sellaista esitettävää henkilöä, jolla on jo voimassa oleva ampumakokeen vastaanottajan nimitys, ja häntä esitetään nimitettäväksi kesken toimikauden samaan tehtävään myös toiseen riistanhoitoyhdistykseen. Tällöin uusi nimitys voidaan kuitenkin tehdä enimmillään vain jo voimassa olevan tehtävän keston ajaksi.

Suomen riistakeskus tekee nimittämiset ampumakokeiden vastaanottajiksi niin, että nimittämisen voimassaolo päättyy metsästysvuoden loppuun (esimerkiksi 1.8.2026 - 31.7.2031).

Havaitessaan toimihenkilöittensä toimissa epäasiallista toimintaa näiden suorittaessa julkisia hallintotehtäviä tulee riistanhoitoyhdistyksen puuttua asiaan välittömästi. Riistanhoitoyhdistys voi asianomaista kuultuaan antaa toimihenkilölle huomautuksen taikka varoituksen. Asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Suomen riistakeskuksella ei ole lainsäädäntöön perustuvaa toimivaltaa peruuttaa ampumakokeen vastaanottajan nimitystä. Tilanteen niin vaatiessa nimitetty voi pidättäytyä tehtäväänsä hoitamasta tai riistanhoitoyhdistys ei anna tehtäviä nimitetylle nimityksen loppuvoimassaoloaikana.

3. AMPUMAKOKEEN JÄRJESTÄMINEN JA AMPUMAKOKEESTA ILMOITTAMINEN

Riistanhoitoyhdistys järjestää ampumakokeen ja ilmoittaa ampumakokeesta Oma riista -palvelussa ja tarpeen mukaan myös muulla riistanhoitoyhdistyksen päättämällä tavalla viimeistään seitsemän päivää ennen sen järjestämistä. Riistanhoitoyhdistykset voivat järjestää ampumakokeen yhteistoiminnassa.

Ohje:
Ampumakoetilaisuuksia järjestävät ainoastaan riistanhoitoyhdistykset.

Riistanhoitoyhdistyksen tehtävänä on huolehtia siitä, että sen alueella järjestetään riittävästi ampumakoetilaisuuksia. Riistanhoitoyhdistyksen tulee huolehtia, että ampumakokeen vastaanottajat ovat tietoisia ampumakokeen vastaanottoon liittyvistä ajantasaisista ohjeista ja säädöksistä.

Ampumakokeet voidaan järjestää yhdessä siten, että jousikoe järjestetään rihlatulla luotiaseella suoritettavan ampumakokeen alussa tai lopussa ennalta ilmoitettuna aikana erillisenä tilaisuutena. Jos rataratkaisut ja ampumakokeen vastaanottajien määrä mahdollistavat, ampumakokeet voidaan suorittaa samaan aikaan.

Ampumakoetilaisuudet ovat julkisia, ennalta ilmoitettuja ja kaikille avoimia tilaisuuksia. Riistanhoitoyhdistykset eivät saa järjestää ns. suljettuja tilaisuuksia esimerkiksi jollekin rajatulle erityisryhmälle.

Ampumakoetilaisuuksien ajankohdista ja paikoista ilmoitetaan Oma riista -palvelussa https://oma.riista.fi/ ja tarpeen mukaan myös muulla riistanhoitoyhdistyksen päättämällä tavalla viimeistään seitsemän päivää ennen ampumakokeen järjestämistä. Oma riista -palveluun tallennetut tapahtumat ovat välittömästi asiakkaiden saatavilla http://riista.fi/metsastys/tapahtumahaku/ osoitteesta.

Rihlatun luotiaseen ampumakoe ja jousiampumakoe tallennetaan omina tapahtumina Oma riista -palvelun Tapahtumat -osioon, vaikka kokeet pidettäisiin samana päivänä samaan aikaan.

Ampumakoetilaisuuteen asetetaan ilmoittautumisaika (esim. kaksi tuntia; 12.00–14.00). Tämä siksi, että asiakkaat tietäisivät, millä aikavälillä voi ilmoittautua. Samalla ampumakokeen vastaanottajat tietävät, milloin aikaisintaan voi ampumakoetilaisuuden päättää. Ampumakoetilaisuudessa ampumakokeen voivat suorittaa kaikki, jotka ilmoittautumisajan aikana tulevat paikalle.

Ampumakoetilaisuuksissa tulee noudattaa mahdollisia Lupa- ja valvontaviraston antamia ohjeistuksia ja määräyksiä alueellisista kokoontumisrajoituksista.

4. AMPUMAKOKEEN SUORITTAMISPAIKKA

Rihlatulla luotiaseella suoritettava ampumakoe on järjestettävä Poliisihallituksen hyväksymällä ampumaradalla tai valtion viranomaisen hallinnassa olevalla ampumaradalla. Jousella suoritettava ampumakoe voidaan järjestää tarkoitukseen sopivassa paikassa. Ampumapaikka sijaitsee 75 metrin etäisyydellä maalikuviosta (rihlattu luotiase) tai 18 metrin etäisyydellä maalikuviosta (metsästysjousi).

Ohje:
Riistanhoitoyhdistyksen tulee huolehtia, että ampumakoetilaisuudessa noudatetaan ampumaratakohtaisia ympäristö- ja muita käyttölupaehtoja.

Poliisihallituksen hyväksymällä ampumaradalla tarkoitetaan luvallisten ampumaratojen lisäksi ampumaratalain (763/2015) 3 §:n tarkoittamia vähäisiä ampumaratoja, joista on tehty ampumaratalain 8 §:n edellyttämä ilmoitus. Puolustusvoimilla, poliisilla, rajavartiolaitoksella ja tullilla on käytössään ampumaratoja, joista erityisesti puolustusvoimien ampuradat ovat usein myös siviilien käytettävissä.

Jousikokeessa ammutaan lähietäisyydellä paikallaan olevaa kohdetta. Jousikokeeseen liittyvät ympäristö- ja turvallisuusnäkökohdat eivät edellytä suorittamispaikan osalta vastaavaa sääntelyä kuin luotiaseiden kohdalla. Jousikokeita voidaan järjestää mm. urheilukentillä ja urheiluhalleissa sekä muissa sisätiloissa ja ylipäänsä muuallakin kuin ampumaradalla.

5. MAALIKUVIOT

Maalikuvioina käytetään rihlatulla luotiaseella suoritettavissa ampumakokeissa asetuksen liitteiden mukaisia hirvi- ja karhukuvioita.

Jousikokeessa käytetään maalikuviona asetuksen liitteen 1 mukaisen hirvikuvion irrotettavaa keskiötä. jossa osuma-alueen halkaisija on 23 senttimetriä.

Ohje:
Maalikuviot (rihlattu luotiase) ovat luonnollisen kokoisia ja kotimaista uroshirveä ja karhua esittäviä kuvioita. Maalikuvioiden eläinhahmot ovat sivuttain ampujaan nähden ja niiden päät ovat oikealle. Maalikuvioiden on näyttävä kokonaisuudessaan ampumapaikalle.

Metsäkauriskokeessa ja hirvi- ja peurakokeessa käytettävässä **hirvikuviossa** on 23 senttimetriä halkaisijaltaan oleva osuma-alue. Osuma-alueen keskipiste sijaitsee 124 ja 55 senttimetrin mittaisten janojen leikkauspisteessä asetuksen liitteessä osoitetulla tavalla.

Karhukokeessa käytettävässä **karhukuviossa** on 17 senttimetriä halkaisijaltaan oleva osuma-alue. Osuma-alueen keskipiste sijaitsee 72 ja 36 senttimetrin mittaisten janojen leikkauspisteessä asetuksen liitteessä osoitetulla tavalla.

Jousikokeessa käytettävässä maalikuviossa on 23 senttimetriä halkaisijaltaan oleva osuma-alue. Maalikuvion taustana voidaan käyttää tarkoitukseen sopivaa ratkaisua.

Maalikuvio on suositeltavaa vaihtaa ennen jokaista ampumakoetilaisuutta. Maalikuvion muokkaaminen esimerkiksi värjäämällä tai leikkaamalla on kielletty.

6. AMPUMAKOKEEN SÄHKÖINEN VASTAANOTTAMINEN

Kaikki ampumakoesuoritukset ja niiden tulokset on kirjattava sähköisesti Oma riista -palveluun. Ensisijaisesti kaikki ampumakokeet otetaan vastaan sähköisesti eli ampumakokeen vastaanottajat kirjaavat suoraan ampumakoepaikalla Oma riista -palveluun osallistujien ilmoittautumiset, ampumakoesuoritukset ja ampumakoemaksut. Toissijaisesti ampumakokeen vastaanottaja tai riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaaja kirjaa ampumakoesuoritukset ja ampumakoemaksut jälkikäteen Oma riista -palveluun ampumakoepöytäkirjan mukaisesti.

Ohje:
Ampumakokeen sähköistä vastaanottoa voidaan käyttää yhtä aikaa älypuhelimen Oma riista -mobiilisovelluksella, tabletin Oma riista -mobiilisovelluksella ja tietokoneen verkkoselaimella osoitteessa https://oma.riista.fi.

Ampumakokeen vastaanottajat kirjautuvat omilla tunnuksillaan palveluun. Tämän vuoksi vastaanottajien tulee muistaa käyttäjätunnus sekä salasana ulkoa.

Ennen ensimmäistä ampumakokeen sähköistä vastaanottotilaisuutta vastaanottajien tulee kääntää ampumakoetoiminnot päälle Oma riista -verkkopalvelun Omat tiedot -näkymässä osoitteessa https://oma.riista.fi. Ampumakoetoiminnot tulevat näkyviin myös vastaanottajan Oma riista -mobiilisovellukseen, kun hän seuraavan kerran kirjautuu palveluun.

Vastaanottajat voivat käyttää omia sähköisiä laitteitaan ampumakokeiden vastaanottamiseen. Riistanhoitoyhdistys ei kuitenkaan ole korvausvelvollinen, mikäli laitteet rikkoutuvat ampumakoetilaisuudessa.

Yksi vastaanottaja avaa ampumakoetilaisuuden Oma riista -palvelussa ja lisää tilaisuuteen muut vastaanottajat, jotka osallistuvat laitteillaan ampumakokeen vastaanottamiseen, valitsemalla käynnissä olevan ampumakoetilaisuuden. Ampumakoetilaisuuden kaikki vastaanottajat lisätään koetapahtumaan, vaikka he eivät käyttäisikään Oma riista -palvelua.

Ampumakokeeseen ilmoittautunut henkilö lisätään suoritusjonoon metsästäjänumeron, metsästyskortin QR-koodin tai virallisen henkilötodistuksen viivakoodin avulla. Lisäksi kirjataan suoritettavaksi aiottu koemuoto.

7. AMPUMAKOKEEN VASTAANOTTAJAT

Riistanhoitoyhdistyksen on asetettava kuhunkin ampumakoetilaisuuteen vähintään kaksi ampumakokeen vastaanottajaa.

Ohje:
Ampumakokeen vastaanottajina voivat toimia ainoastaan riistanhoitoyhdistyksen esittämät ja Suomen riistakeskuksen tehtävään nimittämät henkilöt. Kokeen järjestämiseen ja vastaanottamiseen ei osallistu muita henkilöitä. Nimittämisestä ja nimittämisen edellytyksistä säädetään riistahallintolaissa (158/2011).

Ampumakokeen vastaanottaja voi toimia usean riistanhoitoyhdistyksen alueella, jos kukin riistanhoitoyhdistys on esittänyt hänet alueelleen ja jos Suomen riistakeskus on nimittänyt hänet tehtävään. Ampumakokeen vastaanottajalla on oltava ampumakoetilaisuudessa järjestävän riistanhoitoyhdistyksen voimassa oleva nimitys.

Ampumakokeen vastaanottajien mahdolliset jääviydet tulee ottaa huomioon hallintolain (434/2003) 27–30 §:ssä säädetyn mukaisesti. Hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti ampumakokeen vastaanottaja ei itse suorita ampumakoetta valvomassaan koetilaisuudessa.

Ampumakoetilaisuuteen nimetyistä ampumakokeen vastaanottajista yhden tulee päävastuullisena johtaa ja valvoa ampumakoetilaisuutta.

Minimimiehityksellä toimittaessa yhden ampumakokeen vastaanottajan tulee valvoa ampumapaikalla kokeen suoritusta ja samalla toisen ampumakokeen vastaanottajan tulee huolehtia osumien tarkastuksesta.

Sujuvan toiminnan mahdollistamiseksi ampumakokeen vastaanottajia voi olla kahta useampia, jolloin yksi vastaanottaja voi huolehtia esimerkiksi asiakkaiden vastaanottamisesta ja samalla ampumakokeiden suorittaminen voi tapahtua ampumapaikalla keskeytyksettä. Sujuva toiminta edellyttää myös, että vähintään kahden ampumakokeen vastaanottajan on hallittava ampumakokeen sähköinen vastaanotto Oma riista -palvelussa.

Ampumakokeen vastaanottaja voi keskeyttää ampumakoetilaisuuden tai koeyrityksen harkintansa mukaan, jos se on esimerkiksi turvallisuuden säilyttämisen kannalta tarpeellista. Ampumakokeen vastaanottajan tulee huolehtia, että ampuja ei tule suorituksen aikana häirityksi.

Suomen riistakeskuksen nimittämät ampumakokeen vastaanottajat löytyvät riista.fi -sivujen yhteystietohaulla. Nimittämiset ovat voimassa enintään viisi metsästysvuotta.

8. AMPUMAKOKEESSA VAADITTAVAT ASIAKIRJAT

Ampujan on esitettävä ampumakokeen vastaanottajalle ennen ampumakokeen suorittamista voimassa oleva metsästyskortti tai maksettu tulevan metsästysvuoden metsästyskortti. Ampujan on vaadittaessa osoitettava henkilöllisyytensä.

Ampujan on lisäksi esitettävä ampumakokeen vastaanottajalle ennen ampumakokeen suorittamista ampumakokeessa käytettävään aseeseen (rihlattu luotiase) ampuma-aselaissa (1/1998) tarkoitettu voimassa oleva aselupa (vuoteen 2018 asti nimeltään hallussapitolupa) tai rinnakkaislupa.

Ohje:
Ampumakokeen vastaanottajan tulee tarkastaa ampumakokeessa vaadittavat asiakirjat ja niiden kohdentuminen ampujaan ennen kuin hänelle annetaan mahdollisuus ampumakokeen suorittamiseen. Mikäli ampujan asiakirjat eivät ole ajantasaiset tai ne ovat puutteelliset, kyseisen henkilön osallistuminen ampumakokeeseen tulee evätä. Osallistumisen epäämisestä ei anneta kirjallista päätöstä, eikä kyseisen henkilön tietoja kirjata Oma riista -palveluun.

Aseluvasta säädetään ampuma-aselain 42 §:ssä ja sen voimassaolosta 42 b §:ssä. Rinnakkaisluvasta säädetään ampuma-aselain 54 §:ssä ja sen voimassaolosta 55 §:ssä. Vaatimuksella pyritään siihen, että ampujalla on käytössään ampumakokeessa itselleen tuttu ase ja että tämä varmistetaan ennen kuin ampuja alkaa suorittaa ampumakoetta.

Ase-/hallussapito tai rinnakkaislupa tarkistetaan alkuperäisestä luvan pahvi- tai muovikortista. Myös aseen hankinnan yhteydessä täytetty, voimassa oleva väliaikainen paperinen ase- tai rinnakkaislupa on pätevä.

Jos ampuja on alle 15 vuotta, saa hän käyttää ampumakokeessa 18 vuotta täyttäneen henkilön asetta siten, kuin ampuma-aselain 88 §:ssä säädetään. Valvojan (18 vuotta täyttäneen henkilön) tulee kyetä tehokkaasti valvomaan ja ohjaamaan alle 15-vuotiaan aseen käyttäjää siten, ettei aseen käyttämisestä aiheudu vaaraa. Ampumakokeen vastaanottaja tarkastaa valvojan (18 vuotta täyttäneen henkilön) aseluvan käytettävään aseeseen tai varmistaa, että hänellä on lupa lainata käytettävää asetta. Kiväärin tai yhdistelmäaseen saa lainata vain sille, jolla on oikeus kiväärin tai yhdistelmäaseen hallussapitoon.

Henkilöllisyys voidaan tarkastaa passista, ajokortista tai muusta vastaavasta kuvallisesta henkilöllisyystodistuksesta. Ampumakokeen vastaanottaja voi myös muutoin todeta ampujan henkilöllisyyden oikeaksi. Jos ampumakokeen suorittajan tai 18 vuotta täyttäneen valvojan henkilöllisyyttä ei voida luotettavasti varmistaa, ampumakoetta ei anneta suorittaa.

Voimassa oleva metsästyskortti (suomalainen) tai maksettu tulevan metsästysvuoden metsästyskortti on tarpeellinen, koska se sisältää vakuutusturvan.

Metsästyskortin voimassaolon voi todentaa suoraan Oma riista -palvelusta esimerkiksi viivakoodin avulla ajokortista tai virallisesta henkilökortista. Maksetun metsästyskortin voi esittää myös Oma riista -palvelun mobiilisovelluksella, minkä lisäksi se on ladattavissa ja tulostettavissa palvelun verkkoversiossa. Jos ilmoittautumistilanteessa Oma riista -palvelu ilmoittaa, ettei riistanhoitomaksu ole voimassa, asiakkaan on todistettava maksettu riistanhoitomaksu muulla tavoin (ks. seuraava kappale).

Metsästyskortin voi maksaa Oma riistan kautta verkkomaksuna. Kortin voi maksaa myös laskunmaksuautomaatilla, verkkopankin tai mobiilipankin kautta. Tällöin maksukuitti tai kopio tiliotteesta käy tositteeksi maksun suorittamisesta. Ennakkokirjauskuitti ei kelpaa tositteeksi maksusta. E-laskulla maksetussa metsästyskortissa on Maksettu-merkintä. Kortin voi maksaa myös palvelumaksullisena pankeissa, jolloin kortissa on maksuleima.

Voimassa oleva Euroopan ampuma-asepassi vastaa voimassa olevaa aselupaa tai rinnakkaislupaa.

9. AMPUMAKOKEEN SUORITTAMINEN

9.1 Rihlattu luotiase

Metsäkauriskoe sekä hirvi- ja peurakoe ammutaan paikallaan olevaan hirvikuvioon. Karhukoe ammutaan paikallaan olevaan karhukuvioon. Ampumaetäisyys on 75 metriä.

Koekerran neljän laukauksen laukaussarja ammutaan 90 sekunnissa. Ampuma-ajan laskeminen aloitetaan ensimmäisestä laukauksesta.

Ohje:
Ampumakoe (rihlattu luotiase) voidaan suorittaa metsäkauriskokeena, hirvi- ja peurakokeena tai karhukokeena. Ampujalta kysytään, minkä ampumakoemuodon hän haluaa suorittaa ja tunteeko hän ampumakokeen suoritustavan. Tarvittaessa ampumakokeen vastaanottajan on selvitettävä suoritustapa ampujalle.

Ampumakokeen vastaanottaja tarkastaa, että ampujan käyttämä ase ja patruunat täyttävät suoritettavaa ampumakoemuotoa varten asetetut vaatimukset.

Koelaukauksia ei sallita.

Samassa ampumakoetilaisuudessa ampuja saa suorittaa enintään viisi koekertaa (eli viisi koeyritystä) erikseen sekä metsäkauris-, hirvi- ja peura- että karhukokeessa.

Ampujan kaikki ampumakoesuoritukset ja niiden tulokset kirjataan sähköisesti Oma riista -palveluun.

9.2 Metsästysjousi

Jousikoe ammutaan paikallaan olevaan maalikuvioon. Ampumaetäisyys on 18 metriä.

Koekerran kolmen laukauksen laukaussarja ammutaan 180 sekunnissa. Ampuma-ajan laskeminen aloitetaan ensimmäisestä laukauksesta.

Ohje:
Ampumakokeen vastaanottaja tarkastaa, että ampujan käyttämä jousi ja nuolet täyttävät suoritettavaa ampumakoetta varten asetetut vaatimukset.

Ampumakokeen vastaanottajan on tarvittaessa selvitettävä ampujalle ampumakokeen suoritustapa.

Koelaukauksia ei sallita.

Samassa ampumakoetilaisuudessa ampuja saa suorittaa enintään viisi koekertaa (eli viisi koeyritystä) jousikokeessa.

Ampujan kaikki ampumakoesuoritukset ja niiden tulokset kirjataan sähköisesti Oma riista -palveluun.

10. AMPUMA-ASENTO JA TUEN KÄYTTÖ

10.1. Rihlattu luotiase

Ampumakoe suoritetaan ampumalla maalikuvioon vapaavalintaisesta pysty-, istuma- tai polviasennosta.

Ampumisessa saa käyttää tukena aseen hihnaa, ampumapaikan rakenteita, ampumakeppiä tai muuta sopivaa alustaa kuitenkin siten, ettei ampuma-asetta lukita mekaanisesti alustaan. Ampumakokeen vastaanottaja tarkistaa ja hyväksyy käytettävän tuen ennen ampumakokeen suorittamista.

Ohje:
Ampumaradan rakenteet sekä käyttö- ja ympäristölupaehdot voivat asettaa rajoituksia ampuma-asennon valinnan suhteen. Jos ympäristölupaehtojen mukaan ampumisen on tapahduttava

äänieristetystä kopista, ampujalla ei ole oikeutta vaatia esimerkiksi polviasennon käyttöä, jos se ei ole ko. ampumaradalla tästä syystä mahdollista.

Ampuja saa käyttää ampumakokeen suorituspaikalla omaa tuomaansa tukea. Ampumatueksi hyväksytään mm. ampumakepit taikka aseen tukin alle asetettavat tuet, kuten asepussi, hiekkapussit ja asejalat, jos asetta ei lukita mekaanisesti niiden avulla alustaan.

Säännöksellä korostetaan harkittujen laukausten ampumista ja ampujan kannalta itselleen sopivimman tuen käyttämistä, mikä on myös mahdollista käytännön metsästyksessä.

10.2. Metsästysjousi

Ampumakoe suoritetaan ampumalla maalikuvioon vapaavalintaisesta pysty-, istuma- tai polviasennosta.

Ohje:
Ampumakokeessa ei käytetä tukea tai tukirakenteita.

Ampuja voi käyttää omaa istumajakkaraa.

11. ASEET JA PATRUUNAT SEKÄ JOUSET JA NUOLET

Ampumakokeessa on käytettävä asetta, johon ampujalla on ampuma-aselaissa tarkoitettu voimassa oleva ase-/hallussapitolupa tai rinnakkaislupa. Jos ampuja on alle 15 vuotta, saa hän käyttää ampumakokeessa 18 vuotta täyttäneen henkilön asetta siten, kuin ampuma-aselain 88 §:ssä säädetään.

Käytettävän aseen ja patruunoiden on täytettävä metsäkauriskokeessa metsästysasetuksen 16 a §:n 2 momentin 2 kohdan vaatimukset, hirvi- ja peurakokeessa metsästysasetuksen 16 a §:n 2 momentin 3 kohdan vaatimukset ja karhukokeessa 16 a §:n 2 momentin 4 kohdan vaatimukset.

Jousikokeessa käytetyn jousen on täytettävä metsästysasetuksen 20 §:n 2 momentin vaatimukset. Kokeessa tulee käyttää vain taulukärkisiä nuolia.

Ohje:
Jos ampuja on alle 15 vuotta, aseen haltijan velvollisuuksiin kuuluu, että hän pystyy henkilökohtaisesti valvomaan aseen käyttöä siten, ettei aseen käyttämisestä aiheudu vaaraa.

Ulkomaan kansalaisten on Suomessa ampumakoetta suorittaessaan esitettävä voimassa oleva ampuma-aseen hallussa pitämiseen oikeuttava lupa, EU:n ampuma-asepassi tai poliisiviranomaisen myöntämä yksityinen väliaikainen ampuma-aseen tuontilupa.

Metsäkauriskokeessa aseen ja patruunoiden tulee täyttää metsästysasetuksen (666/1993) 16 a §:n 2 momentin 2 kohdan vaatimukset. Patruunan luodin painon tulee tällöin olla **vähintään 3,2 grammaa** ja osumaenergian 100 metrin päässä piipun suusta mitattuna vähintään **800 joulea** (E 100 ≥ 800 J). **Lyijyttömiä luoteja käytettäessä** tulee luodin painon puolestaan olla vähintään **2,9 grammaa** ja osumaenergian 100 metrin päässä piipun suusta mitattuna vähintään **800 joulea** (E 100 ≥ 800 J).

Hirvi- ja peurakokeessa aseen ja patruunoiden tulee täyttää metsästysasetuksen 16 a §:n 2 momentin 3 kohdan vaatimukset. Patruunan luodin painon tulee tällöin olla **vähintään 6 grammaa** ja osumaenergian 100 metrin päässä piipun suusta mitattuna vähintään **2000 joulea** (E 100 ≥ 2000 J) tai, luodin painon ollessa vähintään **8 grammaa**, osumaenergian vastaavalla tavalla mitattuna vähintään **1700 joulea** (E 100 ≥ 1700 J). **Lyijyttömiä luoteja käytettäessä** luodin painon tulee puolestaan olla vähintään **5,1 grammaa** ja osumaenergian 100 metrin päässä piipun suusta mitattuna vähintään **1700 joulea** (E 100 ≥ 1700 J).

Karhukokeessa aseen ja patruunoiden tulee täyttää metsästysasetuksen 16 a §:n 2 momentin 4 kohdan vaatimukset. Patruunan luodin painon tulee tällöin olla **vähintään 9 grammaa** ja osumaenergian 100 metrin päässä piipun suusta mitattuna vähintään **2700 joulea** (E 100 ≥ 2700 J) tai, luodin painon ollessa vähintään **10 grammaa**, osumaenergian vastaavalla tavalla mitattuna vähintään **2000 joulea** (E 100 ≥ 2000 J). **Lyijyttömiä luoteja käytettäessä** luodin painon tulee puolestaan olla vähintään **7,5 grammaa** ja osumaenergian 100 metrin päässä piipun suusta mitattuna vähintään **1900 joulea** (E 100 ≥ 1900 J).

Itseladattujen patruunoiden käyttäminen on sallittua. Käytettävä luoti on vapaa. Sallittuja luoteja ovat mm. kokovaippa-, puolivaippa- ja lyijyluoti.

Aseen liipaisimen laukaisuvastuksen suhteen ei ole erityisiä määräyksiä.

Jousikokeessa käytetyn jousen on täytettävä metsästysasetuksen 20 §:n 2 momentin vaatimukset. Tällöin jousiaseen jännittämiseen tarvittavan voiman on oltava vähintään 180 newtonia (180 N). Jos jousen merkinnöistä ei näe paunamäärää, ampujan on ilmoitettava tai osoitettava muutoin kysyttäessä käyttämänsä jousen paunamäärän.

Taulukärkisellä nuolella ammuttu koe antaa riittävän osoituksen henkilön aseenkäsittelytaidosta. Taulukärkinen nuoli on leikkaavaa kärkeä turvallisempi häiriötilanteessa, kuten vahingonlaukauksessa tai jousen tai nuolen rikkoutuessa. Ampumakokeessa käytettävä taustapakka kestää taulukärkisellä nuolella ammuttaessa myös kauemmin.

12. HYVÄKSYTTY/HYLÄTTY AMPUMAKOE JA OSUMIEN NÄYTTÖ

12.1. Rihlattu luotiase

Ampumakoe hyväksytään, kun kaikki laukaussarjan neljä laukausta ovat vähintään sivunneet osuma-alueen ulkoreunaa säädetyssä ampuma-ajassa (90 sekuntia). Jos osumia on enemmän tai vähemmän kuin neljä, suoritus hylätään. Ampuma-aika lähtee kulumaan ensimmäisestä laukauksesta. Jos säädetty ampuma-aika (90 sekuntia) ylittyy, suoritus hylätään. Ajan ottaminen pysäytetään ainoastaan viimeisen laukauksen jälkeen tai ampuma-ajan täyttyessä. Osumat ilmoitetaan laukaussarjan jälkeen.

Hyväksytysti suoritettu hirvi- ja peurakoe vastaa metsäkauriskoetta ja hyväksytysti suoritettu karhukoe vastaa sekä metsäkauris- että hirvi- ja peurakoetta.

Ohje:
Osumat ja niiden paikat voidaan ilmoittaa mm. radiopuhelimella tai muulla ampumaradalle sopivalla tavalla. Osumat paikataan ammuttajan luvalla sen jälkeen, kun ampumakokeen suorittaja on ilmoittanut tyytyvänsä koekerralta ilmoitettuun tulokseen.

Hyväksytysti suoritetun karhukokeen perusteella metsästäjä voi osallistua rihlatulla luotiaseella ampujana sekä hirvieläinten, villisian ja karhun metsästykseen ja hyväksytysti suoritetun hirvi- ja peurakokeen perusteella rihlatulla luotiaseella ampujana hirvieläinten ja villisian metsästykseen sen ajan mitä ampumakoetodistuksen voimassaoloaika edellyttää. Hyväksytysti suoritetun metsäkauriskokeen perusteella metsästäjä voi osallistua rihlatulla luotiaseella ampujana metsäkauriin metsästykseen sen ajan mitä ampumakoetodistuksen voimassaoloaika edellyttää.

Jos ampuja on valinnut karhukokeen suorittamisen ja suoritus ei täytä karhukokeen vaatimuksia, suoritusta ei voida myöskään hyväksyä hirvi- ja peurakokeena taikka metsäkauriskokeena.

Hylätyksi tulleille ampujille annetaan kirjallinen päätös ampumakokeen hylkäämisestä ja ilmoitetaan seuraavan ampumakoetilaisuuden ajankohta ja paikka. Jos riistanhoitoyhdistyksellä ei ole enää toimintavuoden aikana ampumakoetilaisuuksia, ilmoitetaan hylätyksi tulleille ampujille lähimpien vielä järjestettävien ampumakoetilaisuuksien ajankohdat ja paikat ja että ampumakoetilaisuuksien ajankohdat ja paikat löytyvät myös internetistä: http://riista.fi/metsastys/tapahtumahaku/

12.2. Metsästysjousi

Ampumakoe hyväksytään, kun kaikki laukaussarjan kolme laukausta ovat vähintään sivunneet osuma-alueen ulkoreunaa säädetyssä ampuma-ajassa (180 sekuntia). Ampuma-aika lähtee kulumaan ensimmäisestä laukauksesta. Jos säädetty ampuma-aika (180 sekuntia) ylittyy, suoritus hylätään. Ajan ottaminen pysäytetään ainoastaan viimeisen laukauksen jälkeen tai ampuma-ajan täyttyessä. Jos osumia on enemmän tai vähemmän kuin kolme, suoritus hylätään.

Ohje:
Osumat tarkistetaan ampujan kanssa yhdessä laukaussarjan jälkeen. Ampuja irrottaa itse nuolet maalikuviosta. Osumia ei tarvitse paikata.

13. AMPUMAKOETODISTUS

Hyväksytty ampumakoesuoritus näkyy sähköisenä ampumakoetodistuksena asiakkaan Oma riista -mobiilisovelluksessa ja Oma riista -palvelussa sekä siirtyy automaattisesti Metsästäjärekisteriin. Hyväksytystä ampumakokeesta annetaan myös pahvinen ampumakoetodistus. Ampumakoetodistus on voimassa kolme vuotta suorituspäivästä lukien.

Ohje:
Ampumakoetta ei merkitä ampujan kohdalla päättyneeksi Oma riista -palvelussa, eikä pahvista ampumakoetodistusta luovuteta ennen kuin ampumakokeesta perittävä maksu on suoritettu kokonaisuudessaan.

Pahvisia ampumakoetodistuspohjia on saatavilla Suomen riistakeskuksen verkkokaupasta.

Hyväksytty ampumakoemuoto (rihlattu luotiase) kirjataan pahviseen ampumakoetodistukseen siten, että hyväksytty ampumakoemuoto jätetään yliviivaamatta. Jousikokeesta annetaan oma ampumakoetodistus. Erillisillä ampumakoetodistuksilla helpotetaan niiden erottamista toisistaan.

Hyväksytyn ampumakokeen voimassaoloaika (kolme vuotta) merkitään ampumakoetodistukseen seuraavasti: esim. 31.8.2025 - 31.8.2028.

Pahvisen ampumakoetodistuksen allekirjoittaa ampumakoetilaisuudessa ampumakokeen vastaanottaja.

Riistanhoitoyhdistys antaa pyynnöstä jäljennöksen ampumakoetodistuksesta. Jäljennöksen voimassa olevasta ampumakokeesta antaa riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaaja. Jäljennöksen annosta suoritettavasta maksusta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Sähköisesti vastaanotetun ampumakokeen osalta ampumakoetodistuksen voimassaolon voi tarkistaa myös Metsästäjärekisteristä taikka käyttämällä Oma riista -mobiilisovellusta tai Oma riista -palvelua.

14. AMPUMAKOKEEN VASTAVUOROINEN TUNNUSTAMINEN

Ampumakokeen vastavuoroisesta tunnustamisesta on annettu erillinen ohje.

15. AMPUMAKOEMAKSU

Koekerrasta suoritettavasta maksusta säädetään maa- ja metsätalousministeriön asetuksella.

Ampujalla on oikeus uuteen maksuttomaan koekertaan ampujasta riippumattoman ase- tai jousirikon, patruunan laukeamattomuuden tai muun vastaavan häiriön sattuessa.

Ohje:
Ampumakoemaksu voidaan ottaa vastaan Oma riistan kautta verkkomaksuna, käteisellä tai riistanhoitoyhdistyksen valitsemalla maksutavalla. Kun ampumakoemaksu on suoritettu kokonaisuudessaan, ampumakoe merkitään ampujan kohdalla päättyneeksi eli maksut hyväksytään Oma riista -palvelussa. Ampumakokeen vastaanottajien on perittävä maksu jokaiselta ampumakokeeseen osallistuvalta ampujalta jokaisesta tämän suorittamasta koekerrasta, ellei ampuja ole oikeutettu uuteen maksuttomaan koekertaan.

Kun koetilaisuus on ohi ja kaikki maksut on peritty, tilaisuus suljetaan Oma riista -palvelussa. Kyseisen ampumakoetilaisuuden vastaanottajilla on mahdollisuus korjata tilaisuuden tietoja seuraavan seitsemän vuorokauden ajan. Riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaaja voi puolestaan korjata tilaisuuden tietoja seuraavan vuoden tammikuun 15. päivään saakka.

Ampumakoetilaisuudessa perityt käteismaksut on tilitettävä sellaisenaan ja viipymättä ampumakoetilaisuuden jälkeen kokeen järjestäneelle riistanhoitoyhdistykselle. Ampumakoemaksujen tilitystä varten Oma riista -palvelusta tulostetaan ja allekirjoitetaan koekohtainen tilitysyhteenveto, joka toimitetaan riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaajalle. Ampumakokeen vastaanottajat vastaavat siitä, että koetilaisuudessa kerättävä ja riistanhoitoyhdistykselle tilitettävä rahamäärä vastaa tarkasti suoritettujen koekertojen mukaista ampumakoemaksujen yhteissummaa.

Esimerkkinä patruuna katsotaan laukeamattomaksi, jos luoti ei ole lähtenyt piipusta ja koneisto on lauenneena tai nalli ei ole syttynyt iskurin voimasta. Kun ampumakokeen vastaanottaja toteaa ja hyväksyy patruunan laukeamattomuuden tai muun ampujasta riippumattoman syyn, annetaan uusi maksuton koekerta ampumakokeen vastaanottajan määräämässä järjestyksessä. Maksuttoman koekerran syy kirjataan Oma riista -palvelun Kirjaa suorituksen tiedot -kohdan muistiinpanoon. Uuden maksuttoman koekerran voi suorittaa vain samassa ampumakoetilaisuudessa.

Jousi- ja nuolirikkoasiat ratkaistaan tapauskohtaisesti.

Jos Oma riista -palvelun suoritusjonoon päätyy henkilö, joka ei ole oikeutettu ampumaan ampumakoetta, hyväksytään hänen maksunsa (0 €) ilman suorituksia.

16. AMPUMAKOEPÖYTÄKIRJA

Ohje:
Ampumakoetilaisuuden ampumakoeyrityksistä voidaan laatia ampumakoepöytäkirja. Ampumakoepöytäkirjan laatiminen on pakollista, jos ampumakokeita ei otetaan vastaan

sähköisesti ampumakoepaikalla. Ampumakoepöytäkirjapohjia on saatavilla Suomen riistakeskuksen verkkokaupasta.

Ampumakoepöytäkirjan allekirjoittaa kaksi ampumakokeen vastaanottajaa.

Huolellisesti täytetty ampumakoepöytäkirja todentaa ampumakoetilaisuuteen osallistuneiden ampujien ja suorituskertojen määrän sekä riistanhoitoyhdistyksen kirjanpitoon tilitettävän ampumakoetulon. Ampumakoepöytäkirjasta voidaan todentaa myös ampujien metsästäjänumerot. Ampumakoepöytäkirjojen säilytysaika on sama kuin tilitositteilta vaadittava aika.

17. TURVALLISUUS- JA JÄRJESTYSMÄÄRÄYKSET

Ohje:
Ampumarata-alueella noudatetaan ampumakokeen vastaanottajan antamia turvallisuusmääräyksiä sekä ampumaradan yleisiä turvallisuusmääräyksiä.

Ampuma-aseet säilytetään ampumarata-alueella lukot avattuina tai aseet taitettuina asetelineissä.

Tarpeeton aseiden käsittely ja tähtäysharjoittelu on rata-alueella kiellettävä.

Ampuma-aseen saa lipastaa ja ladata vasta ampumakokeen vastaanottajan antaman luvan jälkeen ampumakokeen suorituspaikalla. Tällöin aseen piipun tulee olla suunnattuna maalialueelle. Koeyrityksen jälkeen ampumakokeen vastaanottaja tarkastaa, että ase on tyhjä. Edellä oleva koskee soveltuvin osin myös jousikoetta.

Ampujan tulee olla ampumakokeen suorituspaikalla yksin, eikä häntä saa häiritä ampumakoesuorituksen aikana. Alle 15-vuotiaan ampumakoesuorituksessa aseen käytön valvojan tulee olla ampujan luona ampumakokeen suorituspaikalla. Hän valvoo ja ohjaa ampujaa, jotta aseen käyttämisestä ei aiheudu vaaraa.

18. MUUT ERITYISOHJEET

Ohje:
Ampumaradalla tulee olla nähtävänä maa- ja metsätalousministeriön asetus ampumakokeesta. Ampumaradalla tulee olla nähtävänä mallit maalikuvioista, jotta ampujat voivat todeta kuvioista osuma-alueiden sijainnit.

Ampumakokeen vastaanottaja vastaa siitä, että ampumakoetilaisuudessa noudatetaan voimassa olevia säännöksiä ja ohjeita.

Onnettomuustilanteiden varalta ampumaradalla tulee olla saatavilla ensiapuvälineet ja selvät yleisesti nähtävillä olevat toimintaohjeet vahinkojen varalta.

19. OIKAISUVAATIMUS JA KIRJALLINEN PÄÄTÖS

Ampumakoetodistus vastaa hallintolaissa (434/2003) tarkoitettua hallintopäätöstä.

Ampumakokeen hyväksytty suoritus voidaan tallentaa riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 a §:ssä tarkoitettuun metsästäjärekisteriin.

Ohje:
Riistahallintolain (158/2011) 30 §:n mukaan riistanhoitoyhdistyksen ampumakokeen hyväksymistä koskevaan päätökseen (hyväksytty tai hylätty) saa vaatia oikaisua Suomen riistakeskukselta siten kuin hallintolaissa säädetään.

Oikaisumahdollisuudesta kerrotaan ampujalle ampumakokeen tuloksen ilmoittamisen yhteydessä.

Kirjalliseen päätökseen (hylätty) liitetään tämän ohjeen liitteenä olevan mallin mukainen oikaisuvaatimusosoituskaavake.

Oikaisuvaatimusosoituskaavake annetaan myös ampumakokeen hyväksytysti suorittaneelle.

20. TILINPITO, PALKKIOT JA ASIAKIRJOJEN ARKISTOINTI

Ohje:
Ampumakokeen tuloille ja menoille pidetään erilliset kirjanpitotilit riistanhoitoyhdistyksen kirjanpidossa. Tilinpäätöksessä ampumakokeesta saadut tulot ilmoitetaan bruttotuloina ja menot bruttomenoina.

Ampumakokeen vastaanottajille suoritettavista palkkioista ja matkakorvauksista päättää riistanhoitoyhdistyksen hallitus.

Riistanhoitoyhdistykset maksavat ampumakokeen vastaanottamisesta palkkion nimetylle ampumakokeen vastaanottajalle riistanhoitoyhdistyksen hallituksen päätöksen mukaisesti. Palkkiosta on suoritettava ennakonpidätys ja työnantajamaksut.

Riistanhoitoyhdistykset voivat maksaa radan käytöstä:

- käyttökorvausta/vuokraa hirviradan käytöstä ampumaradan omistajalle, joka on yleensä oikeushenkilö, kuten esimerkiksi rekisteröity metsästysseura tai -seurat, rekisteröity ampumaratayhdistys, osakeyhtiö, valtio ja kunta. Omistajana voi toimia myös luonnollinen henkilö (yksityinen henkilö).

- hirviradalla talkootyönä tehdystä kunnossapidosta ja siivouksesta aiheutuvat kohtuulliset kustannukset laskua vastaan paikalliselle rekisteröidylle metsästysseuralle, jos riistanhoitoyhdistys omistaa hirviradan ja jos kunnossapito- ja siivoustyö on ulkoistettu sopimuksella paikalliselle rekisteröidylle metsästysseuralle.

- rekisteröidyt metsästysseurat ym. kirjaavat saadut korvaukset omaan kirjanpitoonsa ja käyttävät ne sääntöjensä mukaiseen toimintaan.

Ampumakokeeseen liittyvät asiakirjat, kuten päätökset ja ampumakoetodistukset sekä ampumakoepöytäkirjat tulee säilyttää riistanhoitoyhdistyksessä siten, että niitä ei joudu asiattomien haltuun. Niitä saa käyttää vain ampumakoetilaisuuksissa tai Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten järjestämissä koulutustilaisuuksissa.

Ampumakoetilaisuudessa syntyvät asiakirjat säilytetään riistanhoitoyhdistyksen arkistossa kuusi kalenterivuotta tilikauden päättymisestä, jonka jälkeen ne voidaan hävittää. Hävittämisen tulee tapahtua esimerkiksi polttamalla tai silppuamalla, jotta asiakirjoja ei joudu asiattomien haltuun.

21. LISÄTIEDOT

Suomen riistakeskuksen keskustoimisto ja aluetoimistot antavat lisätietoja ampumakokeeseen liittyvistä asioista.

SUOMEN RIISTAKESKUS

Sauli Härkönen
julkisten hallintotehtävien päällikkö

Teemu Lamberg
riistasuunnittelija

TIEDOKSI Suomen riistakeskus ja sen aluetoimistot

LIITTEET

Metsästyslaki (615/1993)

21 § Ampumakoe

Rihlatulla luotiaseella tai metsästysjousella metsästävän henkilön on suoritettava ampumakoe, jos se on metsästettävän riistaeläinlajin vuoksi tarpeen. Valtioneuvoston asetuksella säädetään, mitkä ovat ne riistaeläinlajit, joiden metsästyksessä ampujana toimivan metsästäjän on suoritettava ampumakoe.

Riistanhoitoyhdistys järjestää ampumakokeen ja antaa sen hyväksytystä suorittamisesta ampumakoetodistuksen sekä pyynnöstä jäljennöksen siitä. Ampumakoetodistus vastaa hallintolaissa (434/2003) tarkoitettua hallintopäätöstä. Ampumakokeen hyväksytty suoritus voidaan tallentaa riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 7 a §:ssä tarkoitettuun metsästäjärekisteriin.

Ampumakoetodistus on voimassa kolme vuotta kokeen suorittamisesta.

21 a § Ampumakokeen vastavuoroinen tunnustaminen

Edellä 21 §:ssä tarkoitettuja riistaeläimiä metsästettäessä ampujana saa toimia myös se, jolla on voimassa oleva ampumakoetodistusta vastaava todistus muussa maassa suoritetusta vastaavia riistaeläimiä koskevasta ampumakokeesta tai joka antaa riistanhoitoyhdistykselle selvityksen siitä, että hänellä on kotimaassaan oikeus metsästää vastaavan kokoisia riistaeläimiä. Riistanhoitoyhdistys antaa todistuksen toisessa maassa suoritetun ampumakokeen tai edellä tarkoitetun selvityksen vastavuoroisesta tunnustamisesta. Riistanhoitoyhdistyksen todistus on voimassa enintään kolme vuotta.

Ahvenanmaalla suoritettu ampumakoe vastaa 21 §:ssä tarkoitettua ampumakoetta.

21 b § Ampumakoetta koskeva asetuksenantovaltuus

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella säädetään:
1) ampumakokeen sisällöstä ja suorittamistavasta sekä ampumakokeen hyväksymisen edellytyksistä;
2) ampumakokeen suorittamispaikkaa koskevista vaatimuksista;
3) ampumakokeessa käytettäviä ampuma-aseita ja patruunoita sekä jousia ja nuolia koskevista vaatimuksista; sekä
4) ampumakokeen teknisestä suorittamisesta ja vastavuoroisesta tunnustamisesta annettavasta todistuksesta.

Metsästysasetus (666/1993)

16 a §:n 4 momentti

Kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, metsäkaurista, hirveä, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa, karhua tai villisikaa rihlatulla luotiaseella metsästettäessä ampujana saa toimia ainoastaan se, joka on suorittanut metsästyslain 21 §:ssä tarkoitetun ampumakokeen.

20 § Jousiasetta koskevat yleiset vaatimukset

Jousiasetta saa käyttää vain villikanin, metsäjäniksen, rusakon, oravan, euroopanmajavan, kanadanmajavan, piisamin, rämemajavan, tarhatun naalin, ketun, supikoiran, pesukarhun, mäyrän, kärpän, hillerin, näädän, minkin, metsäkauriin, kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, valkohäntäpeuran, metsäpeuran, muflonin ja villisian sekä riistaeläimiin kuuluvien lintujen samoin kuin rauhoittamattomien eläinten ampumiseen.

Riistaeläimen ampumiseen saa käyttää vain sellaista jousiasetta, jonka jännittämiseen tarvittava voima on vähintään 180 newtonia (180 N).

Eläimen ampumiseen käytettävän nuolen kärjen on oltava sellainen, että asianmukainen osuma on heti tappava. Jos jousiasetta käytetään euroopanmajavan, kanadanmajavan, metsäkauriin, kuusipeuran, saksanhirven, japaninpeuran, valkohäntäpeuran, metsäpeuran, muflonin ja villisian ampumiseen, nuolessa on käytettävä leikkaavaa kärkeä, jonka halkaisija on vähintään 22 millimetriä. Jos jousiasetta käytetään euroopanmajavan tai kanadanmajavan ampumiseen, nuoli on lisäksi kytkettävä siimalla jouseen.

Metsäkaurista, kuusipeuraa, saksanhirveä, japaninpeuraa, valkohäntäpeuraa, metsäpeuraa, muflonia tai villisikaa jousella metsästettäessä ampujana saa toimia ainoastaan se, joka on suorittanut metsästyslain 21 §:ssä tarkoitetun ampumakokeen.

Riistahallintolaki (158/2011)

30 § Oikaisuvaatimusmenettely

Suomen riistakeskuksen muuhun kuin 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun päätökseen ja riistanhoitoyhdistyksen metsästäjätutkinnon tai ampumakokeen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Suomen riistakeskukselta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään.

33 § Suoritteista perittävät maksut

Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten suoritteista perittäviin maksuihin sovelletaan, mitä valtion maksuperustelaissa (150/1992) säädetään.

Maa- ja metsätalousministeriön asetus Suomen riistakeskuksen ja riistanhoitoyhdistysten julkisten hallintotehtävien maksuista vuosina 2026 ja 2027 (1218/2025).

3 § Riistanhoitoyhdistyksen maksulliset julkisoikeudelliset suoritteet

Riistanhoitoyhdistys perii: 1) riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain (616/1993) 2 §:ssä tarkoitetusta metsästäjätutkinnon vastaanottamisesta 20 euroa koekerralta; 2) metsästyslain 21 §:ssä tarkoitetusta ampumakokeesta 20 euroa koekerralta; 3) metsästyslain 21 a §:ssä tarkoitetusta ampumakoetodistuksesta 20 euroa; 4) ampuma-aselain (1/1998) 45 ja 53 a §:ssä tarkoitetusta harrastuksen aktiivisuudesta annettavasta todistuksesta 27 euroa.

4 § Muut julkisoikeudelliset suoritteet

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 34 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tiedon esille hakemisesta sekä 3 momentissa tarkoitetusta tiedon antamisesta kopiona tai tulosteena perittävistä maksuista päättää Suomen riistakeskus noudattaen, mitä mainitussa pykälässä säädetään.

Metsästyskortista tai ampumakokeesta annettavasta jäljennöksestä ja uudesta todistuksesta peritään 20 euroa.

Hallintolaki (434/2003)

27 § Esteellisyys

Virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

28 § Esteellisyysperusteet

Virkamies on esteellinen:
1) jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen;
2) jos hän tai hänen läheisensä avustaa taikka edustaa asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
3) jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen;
4) jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
5) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa

sellaisessa yhteisössä, säätiössä, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;
6) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä kuuluu viraston tai laitoksen johtokuntaan tai siihen rinnastettavaan toimielimeen ja kysymys on asiasta, joka liittyy tämän viraston tai laitoksen ohjaukseen tai valvontaan; tai
7) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Läheisellä tarkoitetaan 1 momentissa:
1) virkamiehen puolisoa ja virkamiehen lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa, isovanhempaa ja virkamiehelle muuten erityisen läheistä henkilöä samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa;
2) virkamiehen vanhempien sisarusta sekä hänen puolisoaan, virkamiehen sisarusten lapsia ja virkamiehen entistä puolisoa; sekä
3) virkamiehen puolison lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa ja isovanhempaa samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa sekä virkamiehen puolison sisarusten lapsia.

Läheisenä pidetään myös vastaavaa puolisukulaista. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

29 § Esteellisyyden ratkaiseminen

Virkamiehen esteellisyyttä koskeva kysymys on ratkaistava viipymättä.

Virkamies ratkaisee itse kysymyksen esteellisyydestään. Monijäsenisen toimielimen jäsenen ja esittelijän esteellisyydestä päättää kuitenkin toimielin. Monijäseninen toimielin päättää myös muun läsnäoloon oikeutetun esteellisyydestä. Jäsen tai esittelijä saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain, jos toimielin ei olisi ilman häntä päätösvaltainen eikä hänen tilalleen ole ilman huomattavaa viivytystä saatavissa esteetöntä henkilöä.

Esteellisyyttä koskevaan päätökseen ei saa hakea erikseen oikaisua eikä muutosta valittamalla.

30 § Asian käsittelyn jatkaminen

Esteellisen virkamiehen tilalle on viipymättä määrättävä esteetön virkamies. Virkamies saa kuitenkin käsitellä kiireellisen asian, jonka ratkaisuun esteellisyys ei voi vaikuttaa.

Hallintolain (434/2003) 7 a luku Oikaisuvaatimusmenettely

49 a § Luvun säännösten soveltaminen ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Tässä luvussa säädetään menettelystä oikaisuvaatimuksen käsittelyssä. Säännöksiä sovelletaan myös, jos virkamiehen päättämä asia on ennen muutoksenhakua saatettava asianomaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

Jollei tässä luvussa tai muualla erikseen toisin säädetä, oikaisuvaatimuksen käsittelyssä sovelletaan tätä lakia.

49 b § Oikaisuvaatimuksen tekeminen ja valituskielto

Laissa säädetään erikseen, jos päätökseen saa vaatia oikaisua. Tällöin päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Oikaisua saa vaatia se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa. Viranomainen saa lisäksi vaatia oikaisua, jos laissa niin säädetään tai jos muutoksenhakuoikeus on viranomaisen valvottavana olevan julkisen edun vuoksi tarpeen.

Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa tai muussa laissa säädetään.

49 c § Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

49 d § Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti sille viranomaiselle tai muulle julkista hallintotehtävää hoitavalle, joka on tehnyt päätöksen. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

49 e § Käsittelyn kiireellisyys

Oikaisuvaatimus on käsiteltävä kiireellisenä.

49 f § Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Päätöstä, johon saa vaatia oikaisua, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Päätös voidaan kuitenkin panna täytäntöön lainvoimaa vailla olevana, jos laissa niin säädetään tai jos päätös on luonteeltaan sellainen, että se on pantava täytäntöön heti, tai jos päätöksen täytäntöönpanoa ei yleisen edun vuoksi voida lykätä.

Kun oikaisuvaatimus on tehty, oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon tai määrätä sen keskeytettäväksi. Täytäntöönpanon kieltämis- tai keskeytysasiassa annettuun ratkaisuun ei saa hakea erikseen muutosta.

49 g § Oikaisuvaatimuksen ratkaiseminen ja virheen korjaaminen

Otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomainen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuspäätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin. Oikaisuvaatimuspäätöksen perustelemiseen ei sovelleta 45 §:n 2 momenttia.

Oikaisuvaatimuksen ratkaiseva viranomainen voi tehdä samassa yhteydessä ilman eri vaatimusta myös virheen korjaamista koskevan päätöksen siten kuin 50–53 §:ssä säädetään.

OIKAISUVAATIMUSOSOITUS

Riistahallintolain (158/2011) 30 §:n mukaan Suomen riistakeskuksen muuhun kuin 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun päätökseen ja riistanhoitoyhdistyksen metsästäjätutkinnon tai ampumakokeen hyväksymistä koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua Suomen riistakeskukselta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksessa, joka osoitetaan Suomen riistakeskukselle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- vaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot (postiosoite ja puhelinnumero tai sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa)
- päätös, johon haetaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Jos vaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimuskirjelmän liitteet

Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan oikaisua, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu Suomen riistakeskukselle
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä ei toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Jos oikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Oikaisuvaatimuskirjelmän toimittaminen

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa Suomen riistakeskukselle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköpostilla taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tai muu toimittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Suomen riistakeskukselle ennen 30 päivän määräajan päättymistä, jotta vaatimus voidaan tutkia. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, määräaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän laitoksen aukioloajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Oikaisuvaatimukseen annettava päätös on maksuton.

Yhteystiedot

Suomen riistakeskus
Sompiontie 1
00730 Helsinki
puh. 029 431 2001
kirjaamo@riista.fi